

گزارش فاز اول پروژه درس معماری کامپیوتر

پارمیدا جوادیان

پرریان رضوی پور

دنیا نوابی

کیانا موسی زاده

دانشگاه صنعتی شریف

بهار 1401

هدف از این پروژه طراحی پردازنده میپس با استفاده از زبان ورپلاگ یا سیستم ورپلاگ است.

برای این کار کد صفر و یک داده شده را با توجه به نوع دستور به بخش های مختلف تقسیم می کنیم و برای هر دستور متناسب با خواسته آن عملیات متفاوتی را انجام می دهیم.

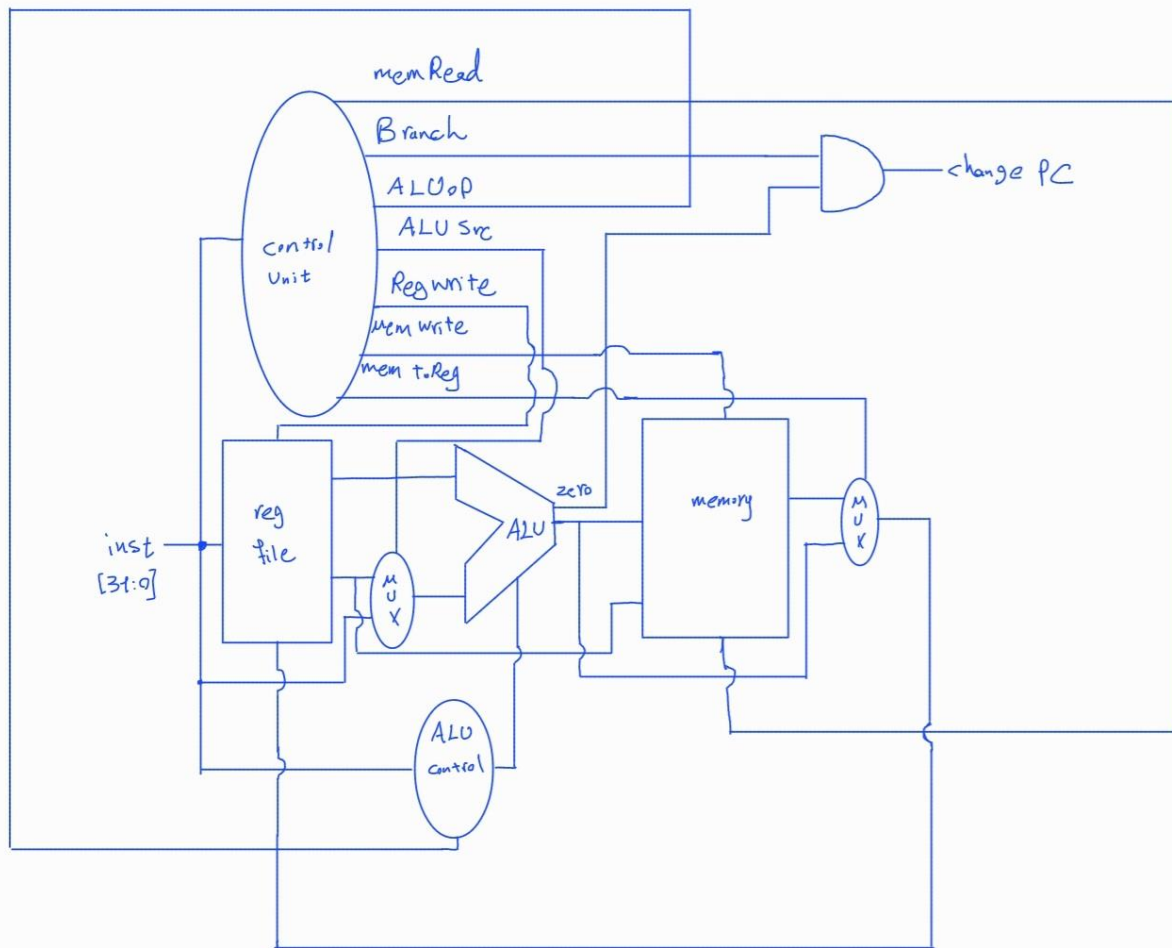
همانطور که می دانید دستورات میپس 32 بیت طول دارند و از سه فرمت I-type ، J-type و R-type پیروی می کنند.

در فرمت R-type، 6 بیت به opcode، 5 بیت به هر یک از rs و rt (که رجیستر های مبدا هستند)، 5 بیت به rd (که رجیستر مقصد است)، 5 بیت به مقدار شیفت (Sh.Amount) و 6 بیت به Func اختصاص می یابد. این فرمت شامل دستوراتی شامل or و and و xor و add و sub و sll و srl و slt و jr و... است. در این نوع دستور مقدار opcode همواره صفر است و با توجه به مقدار Func، دستور مشخص شده و با توجه به سایر ورودی ها (rs,rt,Sh.Amount)، مقدار خروجی محاسبه شده و در rd ذخیره می شود.

در فرمت I-type نیز 6 بیت به opcode، 5 بیت به rs (که رجیستر ورودی است)، 5 بیت به rd (که رجیستر خروجی است) و 16 بیت به مقدار Immediate (که یک عدد صحیح است) اختصاص می یابد. این نوع دستور شامل دستوراتی مثل ADDi و ANDi و XORi و BEQ و BGTZ و LW و SW و SLTi و... است.

در فرمت J-type نیز 6 بیت به opcode و 26 بیت به address تعلق می یابد و شامل دستوراتی اعم از J و JAL می شود.

در ادامه دورنمایی از طراحی انجام شده را مشاهده می‌کنید:

پردازش با بررسی `inst` شروع می‌شود؛ منظور از `inst`، یک `instruction` (دستور) 32 بیتی از صفر و یک ها است.

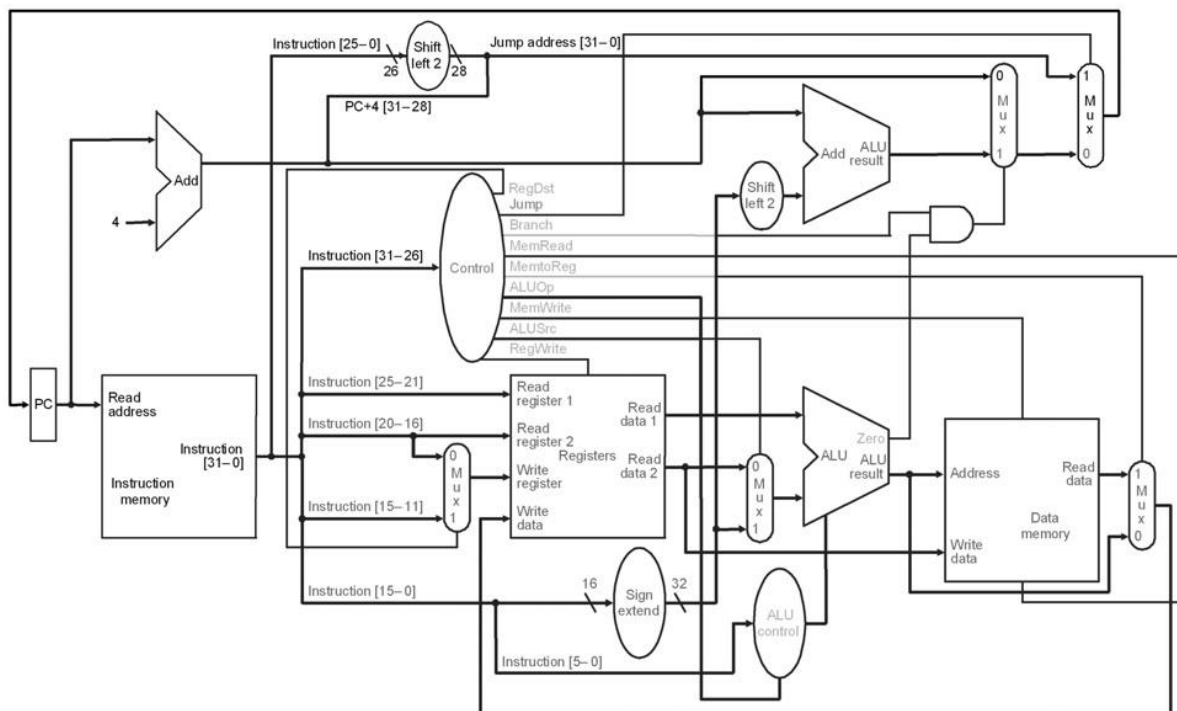
همانطور که در شکل مشخص است در ابتدا این دستور به `regFile` داده می‌شود و این ماژول با توجه به بیت‌هایی که مربوط به رجیسترهای ورودی و خروجی هستند، داده‌های لازم را به عنوان خروجی به سایر بخش‌های پردازنده می‌دهد.

در مرحله بعد به واحد‌های `ALU` می‌رسیم، این بخش از دو ماژول `ALU` و `ALU Control` تشکیل شده است. وظیفه `ALU Control` این است که با توجه به `instruction`، عملیات را مشخص کند تا این عملیات در `ALU` با توجه به ورودی‌هایی که از `regFile` دریافت شده است، انجام شود.

حال به توضیح واحد **Control Unit** می‌پردازیم، این واحد نیز با دریافت **instruction** و بررسی بیت‌های آن، تعدادی **flag** خروجی به ما می‌دهد تا با استفاده از آنها ادامه پردازش را انجام دهیم.

در ادامه در صورتی که طبق خروجی‌های بخش‌های قبل شامل **Control Unit** لازم باشد چیزی در حافظه بنویسیم یا چیزی از حافظه بخوانیم، به واحد **memory** می‌رویم و داده مد نظر (که مقدار آن را از **regFile** دریافت کرده ایم) را در محل مد نظر (که آن را از **ALU** دریافت کرده ایم) می‌نویسیم یا از آن می‌خوانیم.

همچنین برای مشاهده جزئیات بیشتر می‌توان شکل زیر را بررسی کرد:

حال به بررسی ماژول های طراحی شده با استفاده از زبان ورایلاگ می پردازیم.

اولین ماژول، ماژول adder است که در آن دو ورودی 32 بیتی in1 و in2 و یک خروجی 32 بیتی out داریم که در این ماژول مقدار out برابر با حاصل جمع in1 و in2 محاسبه شده و به عنوان خروجی برگردانده می شود.

در ماژول multiplier، دو عدد 32 بیتی a و b به عنوان ورودی و یک عدد 32 بیتی به عنوان خروجی در نظر گرفته می شود. در این ماژول حاصل ضرب a و b محاسبه شده و 32 بیت کم ارزش آن به عنوان خروجی داده می شود. همچنین در این ماژول یک net 64 بیتی برای ذخیره مقدار کامل حاصل ضرب در نظر گرفته می شود تا در ادامه 32 بیت کم ارزش آن به عنوان خروجی داده شود.

به همین ترتیب در ماژول divider نیز دو عدد 32 بیتی a و b به عنوان ورودی و یک عدد 32 بیتی quotient به عنوان خروجی در نظر گرفته می شود. در این ماژول حاصل تقسیم a و b محاسبه شده و حاصل تقسیم به عنوان quotient توسط خروجی این ماژول به سایر واحدها داده می شود.

در ماژول alu، دو ورودی 32 بیتی reg1_data و reg2_data، یک ورودی 5 بیتی alu_control، یک خروجی 32 بیتی result و یک خروجی تک بیتی z_flag داریم. این ماژول با توجه به مقدار alu_control یک عملیات حسابی یا منطقی روی ورودی های reg1_data و reg2_data انجام می دهد به این صورت که reg1_data به عنوان operand اول و reg2_data به عنوان operand دوم مدنظر قرار می گیرد. شیوه محاسبه z_flag به این صورت است که در صورتی که مقدار result برابر با صفر باشد، مقدار z_flag برابر با 1 قرار می گیرد و در غیر این صورت مقدارش برابر با صفر در نظر گرفته می شود (این بیت برای نشان دادن اینکه خروجی صفر است یا ناصفر به کار می رود). در این ماژول همچنین از دو ماژول multiplier و divider، instance گرفته شده و تعدادی net نیز درون این ماژول تعریف شده است شامل دو net 32 بیتی mul_result و div_result و یک net تک بیتی carry.

در ماژول alu_control یک ورودی 6 بیتی func، یک ورودی 4 بیتی alu_opcode و یک خروجی 5 بیتی alu_control داریم که در صورتی که دستور از فرم R-type تبعیت کند، با توجه به func (دستورات R-type همگی یک alu_opcode یکسان دارند) و در غیر این صورت با توجه به alu_opcode دستور مد نظر را مشخص می کنیم و alu_control متناسب با آن را به عنوان خروجی ماژول در اختیار سایر واحدها قرار می دهیم.

در ماژول controlUnit دو ورودی 6 بیتی func و opcode، یک خروجی 4 بیتی ALUOp و نه خروجی یک بیتی dstReg، jmp، branch، MemWrite، MemtoReg، ALUSrc، RegWrite، halted و shift داریم که مقدار خروجی ها را با توجه به دستور مربوط به opcode ورودی مشخص می کنیم.

در ماژول mux دو ورودی 32 بیتی in1 و in2، یک ورودی تک بیتی s و یک خروجی 32 بیتی out داریم و با توجه به مقدار s، یکی از مقادیر in1 و in2 به عنوان خروجی به سایر بخش های داده می شوند.

در ماژول pc یک ورودی تک بیتی clk، یک ورودی 32 بیتی in و یک خروجی 32 بیتی out داریم. این ماژول در لبه های بالارونده کلاک مقدار out را برابر با مقدار in قرار می دهد.

در ماژول signExtend دو ورودی 16 بیتی input_data و i_sign و یک خروجی 32 بیتی out داریم. در این ماژول عمل signExtend روی input_data انجام می شود تا این ورودی به یک خروجی 32 بیتی تبدیل شود. در صورتی که i_sign برابر با صفر باشد، این عملیات بدون در نظر گرفتن علامت انجام شده و در غیر این صورت، علامت حفظ می شود.

در ماژول mips_core یک ورودی 32 بیتی inst، یک ورودی 8 بیتی mem_data_out، دو ورودی یک بیتی clk و rst_b، دو خروجی 32 بیتی inst_addr و mem_addr، یک خروجی 8 بیتی mem_data_in و دو خروجی تک بیتی halted و mem_write_en داریم. این ماژول شامل تعداد زیادی net و instance است و با توجه به flag های خروجی controlUnit، واحدهای مختلف را طبق datapath به هم متصل می کند.